

Η ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Θεωρούμε τήν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου ὡς «τελευταῖον οὖσαν ἐπ' αὐτῇ μυστήριον». Ὅλα τα γεγονότα πού λαμβάνουν χώρα στήν μοναδική ζωὴ τῆς Παναγίας, ὑπῆρξαν μυστήρια ἀνερμήνευτα καί ὑπέρογκα. Γεννᾶται μέ τρόπο θαυμαστό, προσφέρεται νήπιο στόν Ναό, τρέφεται ἀπό τό χέρι τοῦ ἀρχαγγέλου. Ὑπηρετεῖ τό ὕψιστο μυστήριον τῆς Θείας Οἰκονομίας μέ τή συναίνεσή της νά σαρκωθεῖ μέσα της ὁ ἴδιος ὁ Θεός. Ἀκολουθεῖ τόν Υἱό της ἀπό τήν ἀρχή ὡς τό τέλος τοῦ σωτηρίου ἔργου του, μέχρι τόν Σταυρό καί τήν Ἀνάστασιν. Καί μέ τρόπο ἀληθινά μεγαλειώδη διέρχεται τή φάση τοῦ θανάτου.

Καί ὅλα αὐτά δέν εἶναι μόνο ἀπ' τή μεριά τοῦ Θεοῦ μυστήρια, ἐπειδή ἀποτελοῦν δηλαδή θαυμαστές καί ὑπερφυεῖς ἐνέργειές του. Ἀποτελοῦν καί ἀπό τήν πλευρά τῆς Παρθένου μυστήρια. Εἶναι μυστήρια τῆς τελειότερης προσφορᾶς, ἀγάπης, ὑπακοῆς, ἐλευθερίας, ταπεινοφροσύνης, ἀφοσίωσης καί ἐμπιστοσύνης πρὸς τόν Θεό. Καί ὅπως σέ ὅλα τά ἄλλα, ἔτσι καί στόν καιρό τῆς ἐκδημίας της ἡ Παναγία ἔδειξε ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στόν Θεό. Καί παρέδωσε τήν ἁγία ψυχὴ της στόν Υἱό της, τό δέ σῶμα στούς ἀποστόλους γιά νά ταφεῖ.

Ἄν καί ἀναδείχθηκε Μητέρα τῆς Ζωῆς, ὁμως, ἀπόγονος οὔσα τοῦ Ἀδάμ, ὑποκύπτει καί αὐτῇ στόν θάνατο. Δέν ὑπάρχει ἄνθρωπος πού θά γεννηθεῖ καί θά ζήσει

χωρίς νά περάσει καί ἀπό τόν θάνατο. Καί ἀφοῦ ὁ ἴδιος ὁ Υἱός της, χωρίς καθόλου νά εἶναι ἀναγκασμένος, «ταφήν ὑπέστη ἔκουσίως ὡς θνητός, πῶς τήν ταφήν ἀρνήσεται ἢ ἀπειρογάμως κηύσασα;» Ἡ Μητέρα του τόν μιμεῖται καί τόν ἀκολουθεῖ καί σ' αὐτό. «Τόν ἴσον ἡμῖν ἐκπεπλήρωκε νόμον τῆς φύσεως, εἰ καί μὴ καθ' ἡμᾶς ἴσως, ἀλλ' ὑπέρ ἡμᾶς». Ἐκπληρώνει τόν κοινὸ νόμον τῆς φύσεως, ἀλλά καί πάλι ὄχι μέ τόν κοινὸ δικό μας τρόπο, ἀλλά μέ τρόπο πάνω ἀπό μᾶς (ἅγ. Ἀνδρέας Κρήτης).

Ἔτσι τό πανάγιο σῶμα, πού δέχθηκε μέσα του τόν ἴδιο τόν Θεό καί δώρισε σάρκα στόν Υἱό του, δέν ἦταν δυνατόν νά παραδοθεῖ στή φθορά καί νά γίνει βορά τῶν σκωλήκων. Ὅπως τό σῶμα τοῦ Υἱοῦ της παρέμεινε ἄφθορο στόν τάφο, ἔτσι καί τό πανάγιο σῶμα τῆς Μητέρας δέν γνώρισε φθορά θανάτου. Τήν τρίτη μέρα ἐγινε μετάστασις, δηλαδή ἀνάστασις τῆς Παναγίας καί ἀνάληψή της στούς οὐρανοὺς. Δέν ἦταν δυνατόν νά κρατηθεῖ ἀπό τή φθορά τό γεμάτο θεία δόξα καί ζωὴ σῶμα της.

Διασώζεται ἡ μαρτυρία, ὅτι ὁ ἅγ. Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, ἐπισκέφτηκε τήν Παναγία στά Ἱεροσόλυμα, στό σπῖτι τοῦ εὐαγγελιστῆ Ἰωάννη. «Δέν πίστευα, λέει, ὅτι ἐκτός ἀπό τόν ὕψιστο Θεό ἦταν δυνατό νά ὑπάρχει ὅποιοδήποτε πρόσωπο, πού νά εἶναι γεμάτο θεία δύναμις καί θεία χάρις. Ὅμως, κανένας ἄνθρωπος δέν μπο-

Η ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Μέσα στο καλοκαίρι δεσπόζει ο Δεκαπενταύγουστος, ο οποίος, με τις Λειτουργίες, τις Παρακλήσεις, τή Νηστεία και τήν κατάνυξη, μᾶς προετοιμάζει για τὸ «Μικρὸ Πάσχα» τοῦ καλοκαιριοῦ· τήν Κοίμηση καὶ τήν ἔνδοξη, στοὺς οὐρανοὺς, Μετάσταση τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Ἡ γιορτὴ αὐτὴ δὲν ἔχει τίποτα τὸ κοινὸ μὲ ὅσα συμβαίνουν στὴν κοίμηση τῶν ἀνθρώπων. Ἐδῶ δὲν ταιριάζουν πένθος καὶ δάκρυα. Παναηγυρίζουμε ἓνα θάνατο, τὸ θάνατο τῆς Παναγίας πού εἶναι ἡ δόξα καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς.

Στά δικά Της χέρια κράτησε τὸ Χριστὸ στὴ Σάρκωση ὡς ἀδύναμο νήπιο καὶ Τοῦ πρόσφερε τίς μητρικὲς φροντίδες. Στά δικά Του παντοδύναμα χέρια παραδίδει τὴν ἁγία ψυχὴ Της «ἡ μόνη ἄωμος ἐν γυναιξὶ καὶ καλή». Ἡ «Τιμιωτέρα τῶν χερουβείμ καὶ ἔνδοξοτέρα ἀσυγκρίτως τῶν σεραφεείμ». Γιὰ νὰ τιμᾶται πλέον στὴ λαμπρότητα τῆς αἰώνιας Βασιλείας Του.

Φεύγει ἀπὸ τὸν κόσμο αὐτὸ ἀλλὰ δὲν τὸν ἐγκαταλείπει: «*Ἐν τῇ Κοιμήσει τὸν κόσμον οὐ κατέλιπες Θεοτόκε*». Ἐκεῖ στὸν οὐρανὸ κοντὰ στὸν Υἱὸ Της πρεσβεύει καὶ παρακαλεῖ γιὰ τοὺς πιστοὺς πού ἀγαποῦν Τὸν Υἱὸ Της καὶ τὴν τιμοῦν ἐπαξίως. Οἱ πιστοὶ ἀπευθύνονται στὸ Υἱὸ Της καὶ Σωτῆρα τοῦ κόσμου καὶ παρακαλοῦν: «*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου Σῶτερ σῶσον ἡμᾶς*».

Ἐνα τροπάριο τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου λέει: «*Ἐξίσταντο ἀγγέλων αἱ δυνάμεις ἐν τῇ Σιών σκοπούμεναι τὸν οἰκεῖον Δεσπότην, γυναικεῖαν ψυχὴν χειριζόμενον*». Ἐξεπλάγησαν οἱ δυνάμεις τῆς ἀγγέλων, βλέποντας στὴν Σιών τὸν Δεσπότη καὶ Κύριό τους νὰ παραλαμβάνει μὲ τρόπο ἀπερίγραπτο τὴν ψυχὴ τῆς κατὰ φύσιν μὲν γυναίκας, ὑπὲρ φύσιν δὲ Παναγίας Μητέρας Του.

Νὰ τὴν ἐπικαλοῦμαστε τὴν Παναγία. Νὰ τὴν τιμᾶμε. Τὸ ἀξίζει γιὰ χίλιους-δυὸ λόγους. Ἀλλὰ, ἐπιπλέον νὰ τὴν μιμούμαστε, ὅσο μᾶς τὸ ἐπιτρέπουν οἱ φτωχικὲς μας πνευματικὲς δυνάμεις, στὸ φρόνημα τῆς πίστεως καὶ τῆς ζωῆς τῆς. Αὐτὴ εἶναι ἡ μεγαλύτερη τιμὴ πρὸς τὴν Παναγία καὶ ἡ μεγαλύτερη ὠφέλεια γιὰ μᾶς.

Ἡ γιορτὴ τῆς ἔνδοξης Κοίμησης τῆς Θεοτόκου εἶναι μέρα χαρᾶς καὶ ἀνάστασης. Νίκης καὶ θριάμβου τῆς ἀνθρώπινης φύσης κατὰ τοῦ θανάτου. Ὁ θάνατος τῆς Παναγίας ἔγινε «*διαβατήριον ζωῆς*» καὶ «*κλίμαξ πρὸς οὐρανόν*». Ἐκείνην «*τάφος καὶ νέκρωσις οὐκ ἐκράτησεν*». Γι' αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία (ἡ θριαμβεύουσα στὸν οὐρανὸ καὶ ἡ στρατευομένη στὴ γῆ) προσκυνεῖ τὴν Παναγία καὶ ψάλλει μὲ ἀναστάσιμη χαρὰ: «*Κεχαριτωμένη χαίρε, μετὰ Σοῦ ὁ Κύριος*». Ὅλες οἱ γενιὲς τῶν ἀνθρώπων σέ δοξολογοῦμε καὶ σέ εὐγνωμονοῦμε Ἐσένα, τὴν Μητέρα τοῦ Φωτός καὶ τῆς Ζωῆς.

Αρχιμ. Ι.Ν.

ρεῖ νὰ φανταστεῖ αὐτὸ πού εἶδα, ὄχι μόνο μὲ τὰ ψυχικά μου μάτια, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ σωματικά. Εἶδα, λοιπόν, τὴ θεόμορφη καὶ ἀγιώτερη ἀπ' ὅλα τὰ οὐράνια πνεύματα Μητέρα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὅμολογῶ ξανά καὶ ξανά μπροστὰ στὸν παντοδύναμο Θεό, πῶς, ὅταν μὲ ὀδήγησε σ' ἐκείνην τὴ θεόμορφη καὶ παναγία Παρθένο ὁ Ἰωάννης, μὲ τύλιξε μιά θεία λάμψη,

λάμψη ζωηρὴ καὶ ἀμείωτη, φωτίζοντας με ὄχι μόνο ἐξωτερικά ἀλλὰ καὶ ἐσωτερικά, καθὼς καὶ μιά ὑπερκόσμια, μιά ὑπέροχη εὐωδία μὲ συνεχεῖς ἐναλλαγές». (Αγ. Ἰγνατίου Μπριαντισιανίνωφ, Ἀσκητικὲς ὁμιλίαι Α', ἔκδ. Μονῆς Παρακλήτου).

Πῶς ἦταν δυνατόν νὰ κρατηθεῖ ἀπὸ τὸν θάνατο ἡ ὀλοζώντανη Παναγία μας;
Πρωτ. Δ. Μ.

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΚΑΙ Ο ΜΑΝΑΒΗΣ

Κάποτε ο άββας Ποιμένας ζήτησε από ένα επισκέπτη του μοναχίου, να πει «λόγον ωφελείας» στους άλλους επισκέπτες. Έκείνος βλέποντας ότι ο άγιος ... δέν σήκωνε αντίρρησης, άρχισε να λέει: «Άφοϋ έπιμένει ο Γέροντας, θά σ'ας πω μιά παραβολή: Κάποιος άνθρωπος είπε σε ένα φίλο του: "Θέλω να με π'ας να συναντήσω τόν βασιλιά". "Εγώ μπορώ να σε πάω", του είπε αυτός, "μόνο μέχρι τή μέση του δρόμου". Ένας δεύτερος φίλος του του είπε: "Εγώ θά σε οδηγήσω μέχρι τήν είσοδο του παλατιού". Και ένας τρίτος του είπε: "Εγώ θά σε μπάσω στό παλάτι και θά σε παρουσιάσω στόν βασιλιά».

Και ο μοναχίου εξηγώντας τήν παραβολή είπε: «Ο πρώτος φίλος, πού μ'ας οδηγεί μέχρι τή μέση του δρόμου στην πορεία μας προς τόν Ουράνιο Βασιλέα, είναι ή **άσκησις**. Ο δεύτερος φίλος είναι ή **άγνότης**· ή καθαρότης σώματος και ψυχής. Αυτή μ'ας ανεβάζει μέχρι τόν ουράνιο. Και ο τρίτος φίλος είναι ή **έλεημοσύνη**, ή σπλαχνική καρδιά πού ξέρει να συγχωρεί ακόμα και τούς έχθρους της, ή όποία μ'ας εισάγει στην αίθουσα του Βασιλέως μετά παρησίας»!

Στίς 15 Αυγούστου γιορτάζουμε τήν Κοίμησις της Θεοτόκου. Δέν υπάρχει άνθρωπος, πού να έπόθησε να συναντήσει τόν Βασιλέα της Δόξης, περισσότερο από τήν Παρθένο Μαρία. Αυτός ο πόθος φάνηκε ξεκάθαρα από τήν ήμέρα των Εισοδίων της, όπου έδειξε ότι ένιωθε πιά άνετα μέσα στόν Ναό του Κυρίου παρά στην

ζεστασιά του σπιτιού της και στην θαλπωρή των γονέων της.

Σ' αυτόν τόν άγιασμένο τόπο ή Μαρία **άσκήθηκε** όσο κανείς άλλος άνθρωπος στην τήρηση των έντολων του Θεού και στην άπόκτηση των θεοποιών άρετων. Ο άγιος Άνδρέας Κρήτης μαρτυρεί ότι προσκύνησε στα Ίεροσόλυμα τήν πέτρα, τήν όποία βαθούλωσαν οι πολύωρες γονυκλινείς προσευχές και «μετάνοιες» της Μαρίας.

Μέ αυτή τήν **άσκησις** οδηγήθηκε στην κορυφή της καθαρότης και της **άγνότης**. Έγινε τό «θησαύρισμα της άγνείας». Και «**διά τήν υπερβάλλουσαν καθαρότητά**» της άξιώθηκε όχι απλώς να συναντήσει τόν Βασιλέα της Δόξης αλλά και να γίνει ... Μητέρα Του!

Είναι όμως άξιοπρόσεκτο στό απολυτίκιο της έορτής της Κοιμήσεως της ότι εκτός από τό ολοφώτεινο στεφάνι της Παρθενίας της τήν στολίζει και τό μεγαλειό της **έλεημοσύνης** της: «*Έν τή γεννήσει τήν παρθενίαν έφύλαξας· έν τή κοιμήσει τόν κόσμον ου κατέλιπες, Θεοτόκε!*» Ένώ ή κοσμική λογική της μνησικακίας θά τήν δικαιολογούσε να εγκατέλειπε στην τύχη του τόν κόσμο πού σταύρωσε τό Παιδί της, Έκείνη, μετά τήν Κοίμησή της, δέν σταματάει να τρέχει γεμάτη συμπόνοια και μητρική άγάπη σε όλους, όσοι τήν επικαλούνται.

Έτσι ή Θεοτόκος Μαρία, όχι απλώς έχοντας φτάσει στόν θρόνο του Βασιλέως αλλά έχοντας γίνει **Θρόνος του Βασιλέως**, έγινε και ή **Πηγή της Εύσπλαχνίας** και ή **Θύρα του Θεού Έλέους!**

Αρχιμ. Β.Α.



ΓΟΝΙΔΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Ο έρευνητής του Πανεπιστημίου της Γενεύης Κώστας Καμπουράκης στο βιβλίο του «Τί είναι τελικά τά γονίδια;» (Πανεπιστημιακές Έκδόσεις Κρήτης, 2021) γράφει για τήν ιδέα του γενετικού προκαθορισμού. Δηλαδή, κατά πόσον ό κάθε άνθρωπος προσδιορίζεται από τά γονίδια πού έχει στό DNA του. Σέ σχετική συνέντευξή του είπε:

«Τό πίο σημαντικό ώστόσο ζήτημα στίς μέρες μας είναι ότι ή υπερβολική έμφαση στά γονίδια μπορεί νά έχει μιά σημαντική άρνητική συνέπεια: άπαλλάσσει και τό άτομο και τήν κοινωνία από τήν ευθύνη πού μπορεί νά έχουν για τήν έκδήλωση χαρακτηριστικών όπως π.χ. ό καρκίνος τών πνευμόνων πού όφειλεται έν πολλοίς στό κάπνισμα· ή επιθετικότητα, συχνά όφειλομένη στην κακοποίηση κατά τήν παιδική ήλικία και πολλά άλλα. Είναι ένδιαφέρον τό πόσο βολικό είναι νά αποδίδουμε τέτοια χαρακτηριστικά στά γονίδια και νά δεχόμαστε μοιρολατρικά τό άποτέλεσμα. Λέγοντας βέβαια αυτό, δέν έννοώ ότι τό DNA μας δέν έχει κανέναν ρόλο στην έκδήλωση τέτοιων χαρακτηριστικών. Προφανώς και μπορεί νά έχει. Άπλως δέν είναι ό μόνος παράγοντας» (ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 14-3-21, Κ, τ. 928).

Τώρα, καταλαβαίνουμε, και μέσω της επίσημης, εκείνο πού τóσους αιώνες κηρύττει ή Έκκλησία του Χριστού: Ό άνθρωπος **μπορεί** νά αλλάξει τρόπο σκέψης και ζωής. Άλλωστε, μετάνοια αυτό σημαίνει: αλλάζω νοΰ. Άρκει μόνον νά τό θέλει. Και τότε μέ τόν άγώνα του, πολλές φορές άπίστευτο σέ μās τούς συνήθεις χριστιανούς και, βέβαια, μέ τήν χάρη και τήν εύλογία του Χριστού μπορεί νά φθάσει στην αγιότητα! Χιλιάδες τά παραδείγματα στην Έκκλησιαστική ζωή.

Ό άγιος Μωϋσής ό Αίθιοπας έζησε στην Αίγυπτο τόν 4ο μ.Χ. αιώνα. Πρίν βαπτισθεί ήταν φοβερός ληστής και έγκληματίας. Σκότωνε άνθρωπο για «ψύλλου πήδημα»! Αύτός, λοιπόν, κάποια στιγμή έγινε χριστιανός. Και μετά μοναχός. Άπό τότε άγωνίσθηκε υπεράνθρωπα έναντίον του κακού του έαυτού.

Όταν ό έπίσκοπος χειροτόνησε τόν Μωϋσή ιερέα, θέλοντας νά τόν δοκιμάσει, αλλά και για νά ώφεληθούν οί μοναχοί, λέγει στους ιερείς: όταν εισέλθει στό ιερό ό Μωϋσής, νά τόν διώξετε και νά τόν ακολουθήσετε μέ τρόπο για νά άκούσετε τί λέει. Εισήλθε ό άββάς Μωϋσής στό ιερό. Τόν μάλλωσαν και τόν έδιωξαν λέγοντας: βγές έξω, μαϋρε! Ό Μωϋσής ήταν πολύ μελαμψός. Βγήκε μονολογώντας: Καλά σου έκαναν μαϋρε. Μή όντας άνθρωπος, τί εισέρχεται μεταξύ τών ανθρώπων;» (Γεροντικών, Μωϋσής, δ', έκδ. ΑΣΤΗΡ, 1981).

Ό πρώην έκδικητικός και θυμώδης κακούργος μέ τήν χάρη του Χριστού και μέ τόν κόπο της άσκησης έφθασε σέ ύψος ταπείνωσης και άνεξικακίας. Έκανε θαύματα πολλά. Και πέθανε μέ μαρτυρικό θάνατο. Η μνήμη του εορτάζεται στίς 28 Αυγούστου.

Στό έξής, κανείς μας δέν μπορεί νά επικαλείται τά γονιδια του για νά δικαιολογήσει τά πάθη του, δηλαδή τίς χρόνιες άμαρτωλές του συνήθειες.. Άς αναλάβουμε, λοιπόν, τόν άγώνα της μετανοίας. Έπιτέλους, δέν τόν ξεκινάμε μέ παρελθόν κακούργου!

Αρχιμ. Ν.Κ.

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαίον Περιοδικόν

Ι. Μητροπόλεως Νικοπόλεως και Πρεβέζης

Έκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως και Πρεβέζης
Χρυσόστομος

Υπεύθ.: Αρχιμ. Νίκων Κουτσίδης • ΤΗΛ. 2682051161
Κωδικός 270360

ΑΥΤΟΥΣΤΟΣ 2022 • Αρ. Φύλλου 469 • Έτος ΜΒ'

Διανέμεται δωρεάν • Εισφορές δεκτές

Έκδοτική Παραγωγή «ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.»
Άθινα

